

Dyrt men bra handdatorprogram

Recensent: Jonas F Ludvigsson, avdelningsläkare, docent, barnkliniken, Universitetssjukhuset i Örebro, enheten för klinisk epidemiologi, Karolinska Universitetssjukhuset Solna
jonasludvigsson@yahoo.com

Fakta

Kostnad: Professional Plus-version (testad nedan): 4 995 kr exkl moms (uppdateringservice ingår första året, därefter 900 kr/år för fortsatt uppdaterings-service). Övriga DocTool-versioner: 1 495–2 995 kr exkl moms.

Webbplats: <http://www.doctool.com>

Tillverkare: DocTool AB

Systemkrav: PocketPC

Datorstöd för vård och patientomhändertagande ökar i Sverige och andra länder. I USA har tre fjärdedelar av alla läkare tillgång till handdator med medicinska handböcker (http://www.spyglassconsulting.com/spyglass_whitepaper_doctor.html). Antalet program och medicinska handböcker för handdator som står till buds är enormt; många av dem hittar man på specialdesignade internetsajter (t ex <http://www.handheldmed.com/>).

Utbudet av svensk programvara är mer begränsat men håller ändå hög klass. DocTool är ett användarvänligt handdatorprogram utvecklat av läkare. Programmet lanserades i juni 2003 och är nu mycket omfattande. Möjlighet finns även att länka programmet till en central server (DocTool Wireless Pro) för att via trådlös uppkoppling komma åt även Medline och möjligheten att skriva e-recept. Undertecknad har inte haft tillgång till denna funktion.

Testversionen av DocTool gav likväl mersmak, inte minst tack vare snabb sökfunktion och ett överskådligt gränssnitt. På plussidan återfinns även möjligheten att uppdatera programmet via Internet (inga minneskort behöver skickas in). På minussidan står priset för de mer fullödiga versionerna, avsaknaden av stöd för Macintosh och att programmet inte finns för Palm OS. Som barnläkare hade jag också önskat ytterligare innehåll med inriktning mot barn.

Installationen av DocTool är enkel.

Tag det medföljande SD-kortet och stoppa in det i avsett fack på handdatorn.

Startsidan

Överst på startsidan finns en sökruta. När du skriver in text i rutan och klickar på »Go« söker DocTool i alla textböcker samtidigt och listar resultaten. När jag skriver in »gluten« får jag upp gluten, glutenenteropati och glutenintolerans med hänvisning till bl a ICD-10-koden för glutenintolerans/celiaki (för primärvård och slutenvård), kapitlet om glutenintolerans i Läkemedelsboken samt gluten under rubriken tillsatser i Fass. När jag i stället skriver in »celiaki« får jag i stort sett samma träffar som vid en sökning på glutenintolerans, men helt överensstämmer inte sökningarna.

Möjligheten att snabbt leta rätt på en passande diagnoskod sparar många sköna minuter. DocTool har också lyckats att framställa sidor som till sitt utseende är mycket lika originalsidorna.

Medföljande innehåll

Fass är en självklar del av DocTool, och Fassmodulen är överskådlig. Det tar mig inte mer än ett par sekunder att gå från »Fass« – »Vaccinationer och reseprofylax« – »Vaccination i barnåldern« för att kunna visa en förälder hur vaccinationsprogrammet i Sverige är uppbyggt. I DocTools bibliotek (»Lib«) ingår Fass liksom Läkemedelsboken, Socialstyrelsens riktlinjer, referensvärden för Huddinge/KS kemlab, åtgärds-koderna (ICD + kirurgiska koder), ett barnfrakturkompendium från Astrid Lindgrens barnsjukhus, ett smärtkompendium och en lista över Socialstyrelsens små och mindre kända handkappgrupper etc.

Såväl Läkemedelsboken som »PM Praktisk medicin« är mycket användbara kunskapskällor på mottagningen och akuten. På sikt kommer även Feneis' anatomiska bildordbok att inlemmas i DocTool. De flesta handdatorer av idag håller tillräckligt hög klass för att kunna visa anatomiska detaljer även om de inte når upp till upplösningen i ett fotografi.

Ett tjugotal omräknare (PK-INR, volym, längd, vikt, tryck, temperatur, kaloribehov, BMI, droptakt etc) finns samlade under rubriken »Calc«. Vissa av dessa känns mindre angelägna i en svensk miljö (hur omvandlas ounce till kg?) men för den läkare som tar med sig sin handdator utomlands kan det kanske vara kul att kunna omvandla US pints till svenska liter. Andra omvandlare har mycket hög klinisk relevans, t ex spirometrivärden och arbetskapacitet.

»Calc« innehåller också flera skattningsskalor, t ex RLS-85.

Rubriken »Inter« gör det möjligt att söka efter interaktioner. Kan den nyblivna modern med Cipramil amma sitt barn? Bör en tonårsflicka med epilepsi fortsätta med Ergenyl vid en eventuell graviditet? Sist finns en knapp där PC-användare (ej Mac-användare) kan ombesörja uppdateringar av innehållet i sin DocTool. Så småningom finns det möjlighet att kunna söka i PubMeds Medline medelst en trådlös uppkoppling. Få användare har tillgång till den tjänsten, eftersom den kräver relativt omfattande installationer från DocTools sida.

Vad saknas?

Liksom för handdatorprogrammet DrCompanion tycker jag att man borde kunna utnyttja multimediemöjligheterna mer: fler bilder, mer ljud! Macintoshstödet är dessutom obefintligt, och jag skulle gärna se en version för Palm-handdatorer.

På sikt behöver också frågan om trådlös kommunikation på svenska sjukhus få en lösning. Först då kan vi utnyttja handdatorns fulla kapacitet.

Vilka är alternativen?

Undertecknad har tidigare recenserat DrCompanion i Läkartidningen [2004; 101:2509-10].

Internetsajten »Internetmedicin« erbjuder sina PM via nedladdningstjänsten AvantGo helt utan kostnad (för Palm, PocketPC och vissa symbiantelefoner) (<http://www.internetmedicin.se/sida.asp?page=989>).

En gratisversion av Fass för handdatorer finns nu enbart för PocketPC-användare men ska på sikt göras tillgänglig även för Palm-användare (<http://www.pharmtech.se/patfas-down.asp>).

Inget av gratisalternativen är dock lika omfattande som DocTool.

Tillägg: DocTools innehåll kan komma att förändras med tiden.

*

Potentiella bindningar eller jävsförhållanden: Undertecknad har erhållit ett gratis exemplar av DocTool på SD-kort samt under testperioden. DocTool har även lånat ut ett exemplar av handdatorn i Paq PocketPC 2003 Pro.